

IDEALITATEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATĂ

Abonament: Pe un an 300 lei; pe jumătate an 160 lei;
pe trei luni 85 lei.

Director: J. B. Sima.
Apare totdeauna Duminică

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria 66.

Urare de Anul Nou

INTRODUCERE:

După cum e obiceiul,
Anul Nou, când bate'n prag,
Cetitorii, abonații,
Sorocovim și ne cu drag:

Fericire dă-le Doamne,
Prinde-i cu-al iubirii foc.
Anul, care azi începe,
Să le-aducă mult noroc!

POLITICIANLOR:

Toți câți vor și se agită,
Urcă-i, Doamne, a putere,
Și din fagurele frâii,
Stoarcă toți mai nultă miere.

Le urăm azi și-acelora
Ce nici când nu au visat:
Să ajungă prim-miniștri
Ori sub-secretari de Stat.

SĂTENILOR:

Le dorim dări mișurate,
Vite scumpe, nutre bun.
Să nu uite stăpânina
Nici de țuică sau tunn.

BĂTRĂNILOR

Le urăm o viață lungă,
Și multe maimuțe'n fră:
Voronov, cu-a lui metodă,
Să-i întinerească iar.

LEGIUNEI ROMÂNE:

Legiunii'n care luptă
Foști ofițeri în război
Le urăm să ia proporția
Lui don General Moșoi.

NEGUSTORILOR DE LEMN ȘI BLĂNURI:

Le dorim zăpadă multă,
Iarnă aspră frig cumplit,
Clientela s'o jupoaie,
Cum știu ei mai nimerit.

STUDENTILOR:

Baluri, vin, manifestații
Și bastoane mai masive,
Ca să-și treacă doctoratul,
După merite sportive.

ȘCOLARILOR:

Știm noi bine ce le place,
Și o spunem fără ură,
Să se schimbe în vacanță
Timpul lor de învățură.

FUNȚIONARILOR:

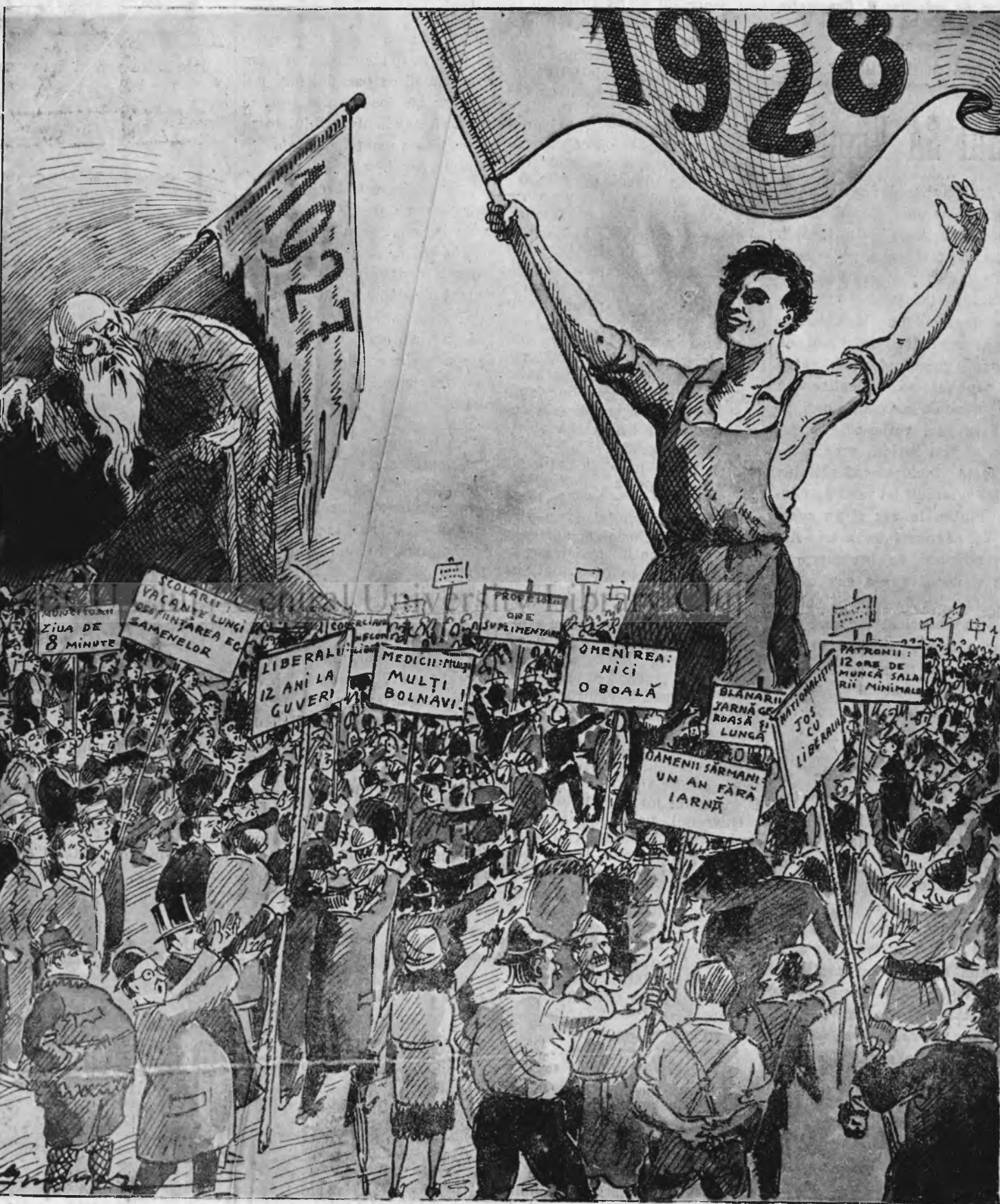
Carne ieftină și pâine
Și să fie transformate,
Le urăm, bacșișurile,
In salarii regulate.

MUNCITORILOR:

Fie-le și lor pe voe:
Celor cu nădejdi pierdute —
Să-și vadă realizată
Ziua cea de opt minute.

INDUSTRIAȘILOR:

Le dorim urcarea vămii,
Tocmai precum se închină:
La hotare zid puternic,
Pentru marfa cea străină.

COMERCIANȚILOR:

Când sunt prețuri maxime,
Toți se plâng: comerțul-i mort!
Le dorim deci anul-aceasta:
Libertate la import.

CELOR DELA C. F. R.

Le dorim trenuri mai bune,
Căci încep a rugini.
Deraieri pot fi mai multe,
Dar nu-atâtea pungășii.

BANCHERILOR:

Le dorim multe mprumuturi
de la Stat. Ei țara-ajută:
Când primesc cu 8 procente
lânșii iau optzeci la sută.

CONSILIERILOR MUNICIPIALI:

Ei sunt mucenicii vremii,
Sărăcia îi inghite:
Să le dăm fonduri secrete
Și bugetele sporite!

BOGAȚILOR ȘI SĂRACILOR:

Cerșetorii toți s'ajungă
Proprietari de comori,
Iar bogații să se schimbe
Pentru-o clipă'n cerșetori.

MILITARILOR:

An și dânșii-o rugăminte
de la Stat. Ei țara-ajută:
Cănd primesc cu 8 procente
Conferința dezarmării.

NOUĂ, CELOR DELA REALITATEA ILUSTRATĂ

Ne dorim noroc la muncă,
Abonații să sporiască,
Și pe toți revista noastră
Cât mai mult să mulțumiască.

RĂSPUNSUL ANULUI NOU:

Arlequin, ce cântă în rime,
Croncănind ca și un corb,
Roata lumii nu se'ntoarce,
Nu uita: Norocu-i orb.

Ii atrage pe-unii noaptea,
Pe-alții poate aurora:
Ce e scris în cartea sorții
Voiu aduce tuturora.

TOT EU.

Iarnă grea la Londra. Lucru rar:
om de zăpadă.

REALITATEA FOAIE SĂPTĂMĂNALĂ ILUSTRATĂ

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Str. Regina Maria Nr. 36—Cluj
Telefon 4-46

La București: Calea Victoriei 39.
Telefon 63—92

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an întreg . . . . . Lei 300
Pe o jumătate de an . . . . . " 100
Pe trei luni . . . . . " 85

PENTRU STRĂINĂTATE
Pentru America \$3
Jugoslavia și Cehoslovacia Lei 400

Editor și Director: J. B. Sima
Secretar de redacție: N. Constantin

Cenzurat

DUMINICĂ, 31 DECEMBRIE, 1927

HAI SĂ VISĂM

Teatrul Național din Cernăuți a reprezentat puternica dramă a lui Karl Ceapek: „R. U. R.“. Succesul a fost, ca și pe scenele din Occident, mai mult de curiozitate căci scriitorul a mers prea departe cu 'nchipuirea. Oameni artificiali, întocmiți de om după chipul și asemănarea lui, capabili să îndeplinească toate sarcinile omenerii, cari se mișcă și cari vorbesc?

Nu, să fim serioși, prea e îndrăzneță inchipuirea! Mintea noastră a iscodit tot felul de năzbătii. Plutim în aer și ne coborâm în adâncuri de mări. Am găsit mijloace de prelungire a vieții și de gătuire a ei.

Oamenii au dovedit că pot să fie și dumnezei și demoni.

Dar oamenii nu puteau împinge curajul și geniul până la a înfăptui oameni ca ei, — nu din lnt însă, ci din sârmă, din țărâțe, din cauciuc...

Și totuși...

Totuși Karl Ceapek este un precursor. N'ați citit zilele trecute, în ziare, că în America există acum „secretarul automat“? Poartă guler, cravată, ca d-ta, ca mine, vorbește la telefon, dă răspunsuri limpezi și prompte, își notează numele și adresa. Când șeful vine în cabinet, află dacă a fost căutat de cineva în lipsă, — și pentru ce.

Secretarul nu-i guraliv. E politicos, dar concentrat. Spune „bună-zina“, răspunde cu un „da, nu, mă rog, la revedere“. Lași receptorul convins că ai vorbit cu un seamăn al tău cu un funcționar bine crescut.

Funcționarul e, însă, un omfantoșă. E compus din sârmă, din țărâțe, din cauciuc. Creerul lui este electric. In grumazul lui e o diafragmă de gramofon. Suflet nu are.

Ei și?

„Omul“ este un primitiv. Este așa cum au fost cei din cari ne tragem noi: rudimentar. Măine exemplarul lui va fi perfecționat. Materialul se va subția. Va căpăta desigur și posibilitatea de-a simți ca noi, de-a fi fericit și deasemeni nefericit ca noi.

Prieteni, hai să visăm în pragul acestui an din calendarul căruia n'am rupt decât o filă! Hai să mergem cu inchipuirea cât de departe. Să mergem cu îndrăzneala până la a ne inchipui că lumea va fi mâine mai bună decât astăzi...

Iou Pas

BULETIN SĂPTĂMĂNAL

ANUL NOU, se vede, e merit să aducă importante surprize politice în țara noastră. Se făuresc atâtea combinații, se trag sforile cu atâtea abilitate, presa vorbește despre atâtea schimbări și tratative între partide, se iau atâtea atitudini, încât din haosul acesta nu poți desprinde decât un singur fir ariadnic, anume, că opoziția vrea puterea cu orice preț, că fiecare partid e gata să ia orice răspundere în viitor și asigură sus și tare că are la spate masele poporului și, că guvernul se cramponează de cârma țării, cu toată puterea.

În timp ce bietul contribuabil cinstit își plătește cele 99 de feluri de impozite, în timp ce comerciantul e declarat în stare de faliment, în timp ce țărănul își vinde ultima găină ca să mulțumească ambiția perceputului, ori își pune plugul zălog la diferiți cămătari și în timp ce funcționarul tânjește de foame, partidele se agită, politicienii pertractează, miniștrii cerșec împrumuturi, toată lumea discută aprins și caută să răscoale taberile gata pentru răfuiala din urmă.

Această situație nu se mai poate tolera. Lumea s'a săturat până în gât de atâtea vorbărie goală și așteaptă fapte, dar fapte mari, cari să curme mizeria cetățenilor și să liniștească spiritele atât de agitate.

Se pare că partidul național-țărănesc începe a înțelege, că orice ezitare în a porni lupta împotriva guvernului și pentru reînțoarcerea cinstei și a legalității, îl va face tot mai impopular și tot mai puțin stimat, ba poate chiar părăsit de aderenți, cari ar urma să caute noi orientări politice, și de aceea a hotărât în ședința din urmă a comitetului executiv să pornească la fapte, să înceapă lupta pe viață și pe moarte pentru răsturnarea guvernului, prin ori și ce mijloace legale.

Răfuiala va începe cu siguranță cu ziua de 28 Ianuarie. 1928, dacă până la această dată guvernul nu va fi demisionat. Guvernul pare îngrijorat de declarațiile belicoase ale d-lor Maniu și Mihalache, dar cu toate acestea nu și-a pierdut calmul și împrăstie ironii usturătoare la adresa opoziției „flămânde și neputincioase“.

Pentru a arăta țării că se bucură de toată simpatia și încrederea străinătății, guvernul pipăește pulsul în străinătate prin imputerniciții săi, pentru contractarea unor împrumuturi.

D. Maniu ca răspuns, a citit o declarație în numele partidului său, din care reese destul de clar deși în termeni politicoși, că este împotriva împrumuturilor.

În acest sens a trimis pe d. Mihail Popoviciu la Paris, spre a îndeplini o misiune foarte delicată. Care este această misiune, nu se poate preciza, nu se poate anticipa, în orice caz pentru liberali plecarea d-lui Popoviciu, miroase urât de tot.

Din informațiile ce le avem, acesta ar fi semnalul de luptă între cele două partide, cari nu se pot înghiți, sau mai bine zis, dacă ar putea, s'ar înghiți pentru totdeauna unul pe altul.

Va pleca guvernul? Cine îi va mânca coliva? Va putea partidul național țărănesc să guverneze singur? Ce îmbunătățiri va putea face față cu situația îngrijorătoare din ziua de astăzi?

Sunt tot atâtea întrebări, cărorora profet să fii și nu le-ai putea da un răspuns precis.

De aceea așteptăm cu încredere anul nou, și vom vedea ce surprize ne va aduce.

ÎN timpul din urmă șefii partidului național țărănesc au hotărât ca la prima vacanță parlamentară opoziția să pună candidatura d-lui profesor Nicolae Iorga. Aceasta nu numai ca recunoaștere a meritelor d-sale culturale, ci și ca o manifestație, puțin cam târzie nu-i vorbă, împotriva guvernului.

În primul moment era vorba să fie demis un deputat de Alba-Iulia și locul lui să fie cedat d-lui Iorga.

Cum această situație ar fi putut țuce la unele complicații, s'a hotărât apoi ca partidul național țărănesc să înscrie din proprie inițiativă candidatura d-lui Iorga la scaunul vacant de senator în județul Tecuci.

Unii susțineau că e mai eficace intrarea d-sale la Cameră, decât la Senat și în urma morții deputatului profesor Pașcanu, s'a hotărât în unanimitate ca locul vacant de deputat să fie cedat d-lui Iorga.

Astfel la o eventuală redeschidere a parlamentului vom putea auzi și ghsul d-lui profesor Iorga.

LA tribunalul din Iași s'a autentificat actul de împărțire a averii defunctului rege Ferdinand. Această intrucătură în județul Iași se află moșia Poeni, care a căzut în lotul principesei Ileana.

Totalul averii rămase a fost prețuită la suma de 387 milioane 476 mii și 741 lei

Pe fiecare moșnitor vine cu aproximație 76 milioane lei. Actul de împărțeață a fost prezentat tribunalului de d. C. Bolomei, ca trimis al înaltei regențe.

ÎN urma ploilor din ultimul timp, topindu-se zapada râurilor încep să iasă din matcă amenințând cu inundarea unor ținuturi întregi. Inundații sunt nu numai în țara noastră, ci a-

proape în toate țările, astfel în Grecia, Franța, Ungaria, Mexico și altele, unde sate întregi au fost șterse de apă de pe suprafața pământului, făcând multe victime și uriașe pagube.

nouile alegeri se va lua în acest sens o hotărâre definitivă.

CONSILIUL federal al Elveției a decis să nu îngăduie supușilor ruși să stabilească la Geneva în calitate de observatori ai sovietelor lângă Liga Națiunilor.

Ziaristii sovietici au căpătat totuși învoirea a-și putea exercita profesia în mod liber.

Lupta între apă și bere, pentru alegerea prezidențială în America.

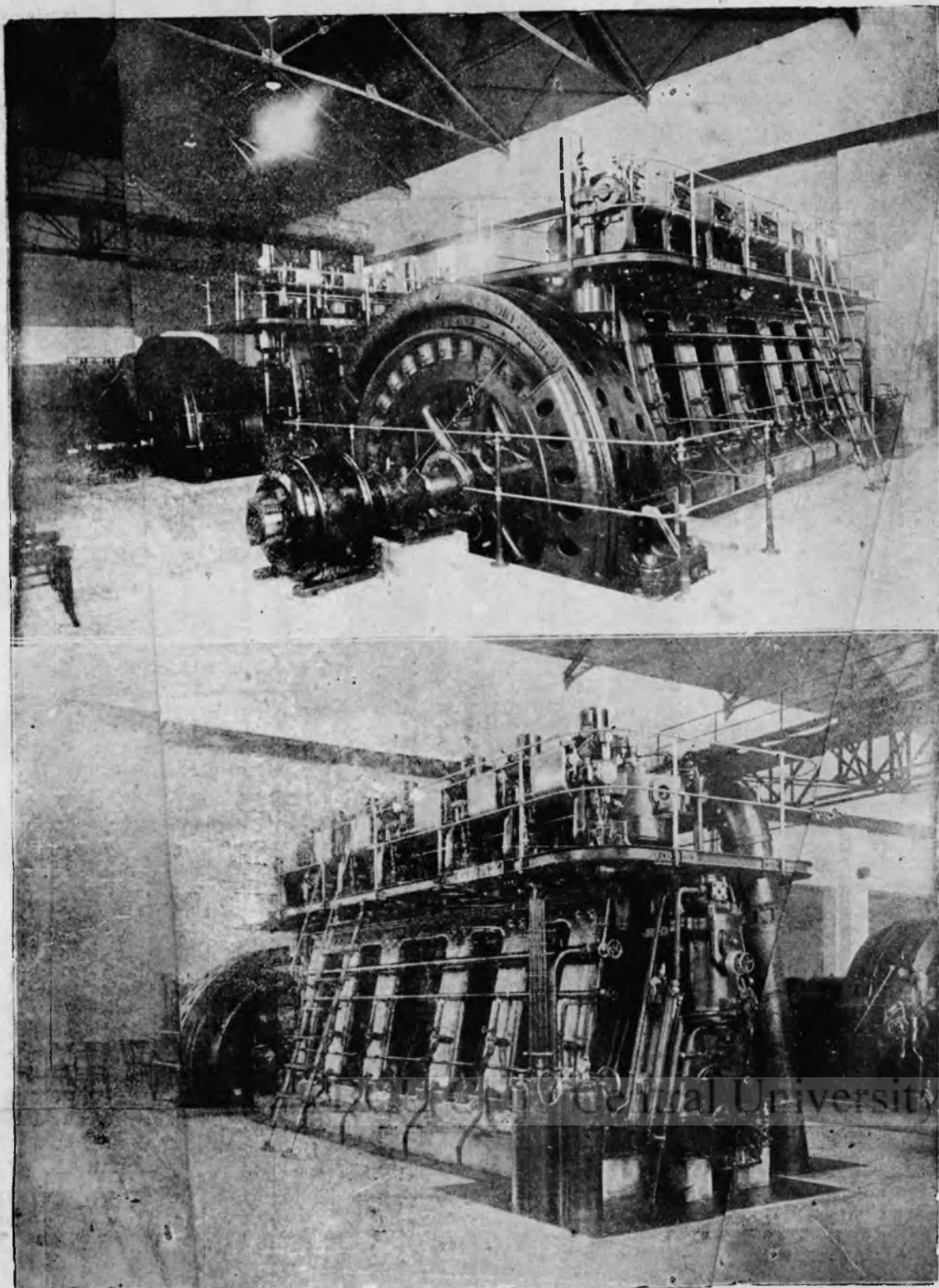

În curând vor avea loc în America alegeri, pentru locul de președinte. Între cele două partide care există, lupta se dă mai puțin pe baza principiilor politice, decât pe temeiul prohibiției alcoolului. Sunt anume în ambele partide unii „UZI“ adică, dintre acei cari sunt contra prohibiției, și alții „USCAȚI“ cari nu admit altă băutură decât apa.

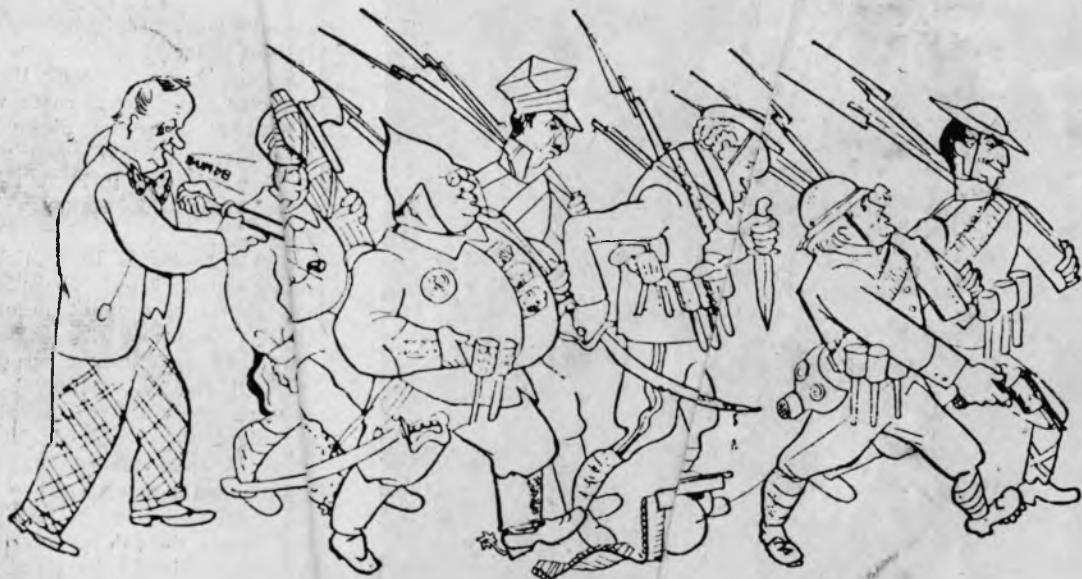
În noaptea de Anul Nou

DIN ȚARA ȘI DIN STRĂINĂTATE

INDUSTRIA ROMĂȘCĂ: Săptămâna trecută s'a instalat în Cluj doi dinamuri electrice, așa încât orașul să încă lipsă de lumină. Capacitatea celor două dinamuri, adăogată celei de până acum, va putea satisface nevoile de curent electric, ale orașului înj, vreme de un an de : Aceste două dinamuri au fost construite în țară

Conferința dezarmării

CUM VEDE CARICATURIS, KELEN ACTUALA CONFRINȚĂ A DESARMĂRII:
Dela stânga spre dreapta: Cele Bernstorff (Germania), eneralul de Marinis (Italia) Litwinov (Rusia) Sokol (Polonia) Lortecil (Anglia) Pauli Boncour Franța), Gibson (America).

Delegația Poloneză la Geneva: Ministrul de externe Zaleski, Președintele de Consiliu Mareșalul Pilsudski și Ministrul de externe francez Briand, la o consfătuire intimă.

Ahmed Zogu căruia Albania recunoscătoare i-a acordat, prin votul Senatului, titlul de „salvator al națiunii“, mergând la o serbare de gală în Tirana.

Marele Rabbin din Viena, Profesorul Dr. H. P. Chajes, care se bucura de mari simpatii, a murit în vârstă de 51 ani.

Din Țara Sfântă: pescari pe Marea din Galileea

VIITORUL
SOCIETATE ÎN COMANDITĂ PENTRU AJUTORĂRI DE DOTE
CLUJ, STRADA MEMORANDULUI NO. 4.

Primesc dotă (zestre)

Domnișoarele, doamnele și domni, cari voesc să se căsătorească dacă incheii contract cu institutul nostru. Plătim sau dăm: celor din clasa I. 100.000 lei numerar sau o garnitură completă de dormitor, soufragerie și bucătărie, în valoare totală de 120.000 lei.

Celor din clasa II. 70.000 lei numerar, sau o garnitură completă pentru un dormitor, soufragerie și bucătărie, în valoare totală de 80.000 lei.

Celor din clasa III. 40.000 lei numerar, sau o garnitură completă pentru dormitor și bucătărie în valoare de 50.000 lei.

În sensul condițiilor noastre generale, plătim în numerar ajutorul de dotă și acelor persoane cari nu se vor căsători.

Cele mai avantajoase condițiuni

Inscrierile se pot face: în Cluj, la sediul societății, Str. Memorandului 4. Căutăm reprezentanți cu salariu fix în toată țara, cari să poseadă garanție morală și materială.

*Cu prilejul anului nou „Realitatea Ilustrată”
urează cititorilor săi sănătate și voie bună.*

PLUTARCO ELIAS CALLES

Bărbatul cu pumnul de fier

(de Curt L. Heymann — New-York)

AMERICA — nu e vorba numai de Statele Unite, ci de întreaga hemisferă apuseană — este marele continent al republicilor, a căror constituție în ultimii zece ani a fost imitată după cea a unor state europene. Din pricina șubredei baze democratice pe care o au, se întâmplă adesea să nu fie decât un salt, până la o alcătuire de stat ultra-democratică, sau la o formă de

didat serios la succesiunea lui Calles, a fost făcut nepericulos. Generalul francez Coserrano, odinioară cel mai puternic prieten al puternicului general Obregon, a murit. Și acela putea să fie candidat pentru alegerile următoare de președinte și a fost înlăturat repede. Cu alte cuvinte calea pentru Generalul Obregon care apără politica lui Calles și este protejat de către președintele

les, „bărbatul pu pumnul de fier“, s'a folosit de dreptul pumnului său. Titlul onorific de „omul de fier“, care înaintea lui a fost purtat de dictatorul mexican Porfiro Diaz, a trebuit să treacă asupra președintelui Calles.

Calles e un om robust, cu aparența mai mult înspăimântătoare

Trupe pe drum. Starea normală a armamexicane.

pe omul crud și îl reprezintă dușmanii săi și îl arată ordinele sale de ație. Nu se teme de nimic și un protest al lumii civilizate poate avea ceva împotriva aceluși om. Acest bărbat, a nimic și simplu opoziția în legătură cu conflictul bi-

Președintele Mexicului P. E. Calles ales în 1924.

Astăzi ministru de război și mâine împușcat! Generalul Severino care în ultima revoluție a fost omorât la zid, vorbind în 1924 la un congres.

Fostul președinte Generalul Obregon, amic credincios și cel mai puternic sprijin al președintelui actual, candidat pentru alegerile prezidențiale.

PCAL DIAZ episcopul și Mexico conducătorul partii catolice afară din țară.

Genera ARNULFO GOMEZ cel mai rios contra-candidat în țară — mort.

Generalul QUIJANO unul între conducătorii ultimelor răscoale — împușcat.

guvernământ cu totul reacționară. Bolșevismul cu tendințele lui radicale, așa cum se manifestă în sovietele dela Moscova, își fălăie mereu arătarea sa fantomatică, pe orizontul politic american. Cât de mare este mișcarea în lumea nouă, respectiv cât de mare este groaza unui asemenea pericol, se poate vedea din reacțiunea din Statele-Unite. E destul să amintim cazul Sacco-Vanzetti. Nu trece o zi, în care ziarele să nu ridice glasul lor și să arate cu degetul în spre Mexic.

După cum se pare, acolo este centrul în care mișcarea revoluționară a prins mai mult și de unde amenință să se răspândească pe orizontul american la nord și la sud.

În acest articol nu avem pretenția să documentăm aceste păreri, cu fapte. Cum se întâmplă totdeauna, în țările care trăiesc sub apăsarea unei dictaturi, și în care părerea publică este obligată să se supună unei cenzuri guvernamentale — evenimentele Mexicane, din ultimele săptămâni, au alimentat iarăș sunurile alarmante. A fost nevoie de aceste întâmplări revoluționare, pentru ca guvernul mexican să-și poată motiva terorismul și pentru ca președintele Calles, conducătorul „mișcării“ să fie declarat drept principal vinovat.

Președintele mexican nu ia nici o poziție față de asemenea acuzații. Singurul lucru care motivează purtarea sa este puterea lui proverbială, putere cu care stăpânește țara și în virtutea căreia își pretinde locul. El domnește și guvernează totodată. Și fără îndoială că dânsul ține cu putere stăpânirea. În timp de două săptămâni sub regimul lui de fier au fost îndepărtați cetățenii conducători ai republicii și, dată fiind situația în Mexico, trebuie să se înțeleagă printre rânduri, din rarele comunicate oficiale și din informațiunile scurte, ale presei, că voința guvernului Calles este să-și păstreze autoritatea sa, până la ultima posibilitate.

Generalul Arnulfo Gomez, un can-

precedent. Nimic nu mai stă în calea alegerii sale, după ce autoritatea guvernului a îndepărtat din drum toate piedecile existente.

Dictatura a învins în Mexic. Cal-

derat prietenoasă, u o privire pătrunzătoare, cu trăluri energice, în jurul gurii, cu ochi adânciți în orbite și cari privesc serulător, cu fruntea scurtă și ceapță, are tot aerul dictatorului. I lipsese gestu-

le lui Mussolini și poza lui Pri-mo de Rivera. E omul faptelor și vorbește scurt. Hotărârea și judecata grabnică emană din toată înfățișarea lui. Ușor câștigă pe oameni de partea lui. Nimic nu trădează

Mexico și Sovietele: președintele Calles primind pe ambasadorul Sovietelor d-na Kollontay în 1925.

series. În politica externă, dânsul și-a rătat punctul de vedere, în mod energic. A spus Statelor Unite atât e clar și de precis ceace voeste încă în tensiunea dintre S. U. și Mexic se poate observa mai degrabă o concesie din partea lui Coolidge, decât o micșorare a lui Calles.

Spre a reveni la Diaz, bărbatul cu pumnul de fier: Diaz a sburat și a murit în exil. Diaz au urmat 12 președinți Mexicani. Au venit toți și au plecat cu toții, fără ca vreunul să fie în stare să conducă barca statului, prin vicisitudinile perioadelor furtive și să apere țara de mișcări revoluționare. Cu excepția lui Obregon și a lui Calles, ei au fost totdeauna numai stăpâni temporari în Chapultepec, castelul imperial al lui Maximilian.

Puterea lui Calles se sprijină în primul rând pe armată, apoi pe cei doi sfetnici ai săi, Obregon și Morones. Acesta din urmă, pe lângă funcțiunea pe care o are în cabinet, este totodată și conducătorul puternic al întregii muncitorimi Mexicane și astfel asigură președintelui o majoritate covârșitoare. Totuși, este neîndoios că opoziția lucrează pentru a submina puterea lui Calles care se sprijină pe sabie.

Nu mâncați peste măsură dacă nu vreți să îmbătrâniți repede

Sângele pentru organismul viu este un curățitor și totodată cărașul care duce hrana în toate colțurile trupului. Sângele aduce în tot trupul materiile nutritive, scaldă țesuturile și ia cu sine substanțele otrăvitoare care se formează în corp.

Daniel Lambert, omul cel mai gras din Anglia, contemporan cu epicureul francez Brillat Savarin

O caricatură de James Gillray, făcută prin anul 1800. E o satiră a obiceiurilor acelei epoci și se potrivește foarte bine și astăzi.

Ninon de L'Enclos, una dintre frumusețile regimului lui Ludovic al XIV-lea. Născută în 1616, printr'un regim alimentar strict, și-a putut păstra tinerețea și înfățișarea plăcută, până aproape de sfârșitul zilelor ei și a trăit 90 de ani. Această femeie a fost atât de frumoasă, încât fiul ei s'a îndrăgostit de dânsa, când ea avea 50 de ani, fără să știe pe cine iubește. Când a aflat că e mama lui, dânsul s'a sinucis pentru că n'a putut s'o ia în căsătorie. Ninon de L'Enclos, până la vârsta de 70 de ani, a fost femeie tânără și adorată de mulți. Regimul ei era constituit în special din spanac, vin roșu și apă.

SE SPUNE cu drept cuvânt că „omul este bătrân cât îl arată vinele.” Din punct de vedere științific, acest adagiu este foarte acervărat, întrucât se referă la circulația sângelui prin vine și artere.

Sângele are o funcțiune dublă: el adună substanțele hrănitoare care difuzează (trec) prin pereții intestinului subțire spre a le transporta până în cele mai depărtate părțile ale trupului și a repara astfel alcătuirea uzată a organismului nostru. Intreaga viață depinde de chipul în care acest serviciu de transport și de reparație a țesăturilor se face.

Totodată sângele este și un purificator, căci, lăsând substanțele nutritive în diferitele părți ale trupului, el ia cu dânsul spre a le elimina (a le da afară) tot ceea ce e uzat din mecanismul omnesc. Sângele are prin urmare două funcțiuni, și aceste două funcțiuni — pentru ca omul să se poată bucura de sănătate și de o viață îndelungată — trebuie să se îndeplinească în mod regulat. Dacă sângele nu împrăștie bine alimentele sau dacă nu curăță materiile dăunătoare din trup, atunci toată mașinăria corpului nostru se strică.

De curând, în urma unor cercetări îndelungate și minuțioase, dr. Leonard Williams din Londra, a arătat că supra-alimentația (prea multă mâncare) provoacă cele mai adesea ori bătrânețea timpurie. Sângele care curge prin artere și prin vine încărcat prea mult cu material hrănitor nu mai poate lua din trup materiile nefolositoare, substanțele otrăvitoare, care rămânând se descompun, produc substanțe vătămătoare și atacă organele și țesuturile.

Fiecare dintre noi cunoaștem oameni cari la vârsta de 6 sau 70 de ani își păstrează toată vigoarea corporală, după cum cunoaștem de sigur pe alții cari la 40 de ani par bătrâni.

Astăzi nu mai există oameni de știință cari să năvăluie că s'ar putea descoperi vr'un mijloc magic cu ajutorul căruia să se perpetueze viața, și nici „elixirul tinereții” nu mai formează preocuparea savanților moderni. Oamenii de știință de astăzi dau lupta împotriva îmbătrânirii premature, împotriva îmbolnăvirii organismului.

Este sigur că orice bărbat sau femeie trebuie să rămână sănătos până la sfârșitul vieții. Și aceasta este posibilă pentru fiecare, dacă duce un trai igienic, dacă trăiește cu măsură. Medicii consideră drept una dintre principalele cauze ale îmbătrânirii timpurii, și deci a scurtării vieții, alimentația (hrănirea) rău făcută, mai ales în cantitate prea mare.

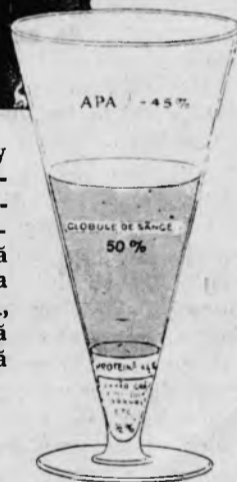
PENTRU noi sângele apare ca o materie lichidă. De fapt, dacă cercetăm sângele la microscop noi constatăm că este alcătuit din particule solide, ca niște globule mici, atât de mici încât de abia trei mii puse una lângă alta formează o lungime de doi centimetri. Aceste globulele sunt colorate în roșu și plutesc într'un lichid de culoare

Ka-Be-Nah Civey Wence, din Minnesota voevod al Pieilor Roșii din America, de bună seamă n'ar fi ajuns până la vârsta de 137 ani, cât are astăzi dacă nu ducea o viață frugală.

slab gălbuie, atât de multe încât într'o singură picătură de sânge nu mai mare decât atâta cât trebuie ca să păteze un cm. patrat dintr'un colț de balistă, sunt 5 milioane de asemenea corpuscule. În afară de aceste globulele roșii, în sânge, se mai găsesc și niște corpusculi albi, în sânge mai puțin numeroși decât cele roșii și care au anumite funcțiuni. Corpusculele albe și roșii formează aproximativ jumătate din greutatea totală sau din volumul sângelui.

Corpusculele roșii au funcțiunea de a duce oxigenul din aer — un gaz care se găsește în atmosferă și pe care noi prin respirație îl introducem în plămâni — în toate părțile trupului. Globulele roșii lasă în trup oxigenul pe care l-au luat din plămâni și trecând prin inimă se înapoiază la plămâni. După cum s'a putut dovedi, globulele atât cele roșii care duc oxigenul în trup, cât și cele albe care au alte funcțiuni nu alcătuiesc par-

Constituenții normali ai sângelui omnesc. Când sângele este prea încărcat de substanțe alimentare, atunci el nu-și mai poate îndeplini funcțiunile sale obișnuite, adică de a hrăni trupul și de a îndepărta rămășițele organismului omnesc.

lea cea mai complicată din sânge. Aceste globule au putut fi separate, analizate și studiate. Mult mai interesant, mai puțin cunoscut și mai complicat este lichidul în care plutesc globulele albe și roșii, lichid pe care medicii îl numesc „serum”.

Prin diferite procedee este posibil să se scoată din sânge globulele roșii și cele albe, așa încât să rămână serumul liber. Vom menționa în treacăt că numărul de globule roșii sau albe care se găsesc într'un centimetru cub de sânge indică pentru

medic anemia, sau alte afecțiuni ale organismului.

Serum-ul este un lichid gălbui, limpede, sirupos, fără să fie dulce. Din acest serum s'au putut separa — în sângele normal — peste 100 de substanțe chimice deosebite, și numărul acestor substanțe e și mai mare când trupul este bolnav.

În serum-ul din sânge în afară de o cantitate mare de apă se găsesc **proteine**. Proteine se numesc o serie de substanțe care intră în alcătuirea tuturor celulelor din plante și animale. Există foarte multe feluri de proteine și în serul din sânge ele formează 7—8 procente. Una dintre proteinele mai importante din serul sângelui poartă numele de **serum albumină**. Ea se aseamănă cu albușul de ou și ea și acesta, se poate dizolva în apă formând o soluție asemănătoare cu guma arabică.

În afară de proteină în serul din sânge se găsește sare din aceea de care ne slujim în bucătărie, combinațiuni de potasiu, de fosfor, de săruri de magneziu, de calciu, urme de zahăr, urme de iod, de cupru, etc. Se mai găsesc în serum-ul din sânge două substanțe, împrăștiate sub forma de picături mici grase și care se numesc „lecitină” și „cholesterină”. De asemenea s'au putut găsi substanțe care conțin sulf. O analiză completă a sângelui înseamnă un adevărat catalog de muzeu chimic.

UȘOR se poate pricepe motivul acestei complexități în formațiunea sângelui când ținem seama de numeroasele funcțiuni ale sângelui. Sângele trebuie — după cum am mai arătat — să străbată cele mai îndepărtate părți ale trupului și să pătrundă în toate țesăturile. El trebuie prin urmare să conțină toată varietatea de substanțe din care sunt alcătuite diferitele țesuturi. Iată bunăoară oasele, care sunt formate în marea lor majoritate din materii minerale, cum sărurile de calciu, (var, fosfat). De sigur că sângele, care are datoria să refacă țesutul osos, să-l clădească când e vorba de copii, va trebui — ca și în cazul când un os s'ar rupe — să ducă și sarea de potasiu și fosfatul de calciu. De asemenea tot sângele trebuie să refacă pielea, părul sau unghiile. Câtă deosebire există în constituția chimică a acestor părți din trup, se poate învedera în mod de tot simplu. N'avem decât să ardem câteva fire de păr, o bucată de unghie sau o bucăciță de piele. Fiecare din acestea prin ardere produce un

miros caracteristic, care se deosebește de la unul la altul. Aceasta arată că și materialele constitutive sunt deosebite. Lucrul se confirmă prin analiză chimică. Sângele are menirea să construiască toate aceste părți ale organismului cu structura lor deosebită. Și singur serului din sânge îi revine sarcina întreagă, globulele mărginindu-se să dea oxigenul necesar.

Nu e de mirare că unii fiziologi au fost ispițiți să considere serumul din sânge un organism viu, asemenea celulelor individuale care constituiesc multe din animalele de apă inferioară.

Multe din părțile trupului, uzându-se în continuu, au nevoie să fie reînnoite de către „muncitorii” dibaci, cari există în celulele trupului omenesc. Acești muncitori, asemenea tâmplarilor și zidarilor cari ar răsturna o casă, produc dejecțiuni (gunoaie) care trebuie curățite. Serumul sanguin, în calea sa culege toate aceste resturi, toate aceste produse nefolositoare și ducându-le în rinichi sau în porii pielii, se descarcă de dănsule.

Tocmai pentru ca această operațiune de curățire și depozitare a rămășițelor să nu fie împiedecată, e nevoie ca nutriția să se facă cu mare băgare de seamă. Supra-alimentația împiedică circulația sângelui fluid, împiedică curățirea substanțelor nefolositoare și aduce astfel bătrânețea timpurie.

După ce hrana este digerată în stomah și în celelalte părți ale aparatului digestiv, o mică parte dintr'însa intră direct în sânge. O alta, cea mai mare, trece în ficat, care este un organ important de purificare și filtrare, pentru corp. Dacă hrana pe care o mâncăm e proastă, ficatul are datoria de a înlătura toate substanțele vătămătoare, în măsura în care aceasta e posibil, așa încât în cursul general al sângelui să ajungă numai substanțele nevătămătoare. De asemenea ficatul are îndatorirea de a purifica și sângele, înlăturând produsele de dejecțiune (rămășițele) pe care sângele le-a curățat de prin organism. Dacă sângele nu este de bună calitate și cantitatea de materii vătămătoare vine mereu și mereu în ficat, se pune în sarcina acestui organ o muncă prea obositoare, care-l uzază de timpuriu. De asemenea mâncând prea mult, sau hrânindu-ne cu alimente rele, se dă ficatului prea mult de lucru. El nu mai este în stare să curețe sângele și substanțele vătămătoare, fie că provin din hrană, fie că sunt aduse de sânge, ca rămășițe din uzura generală a organismului, încep să circule împreună cu sângele și să rămână mereu în contact cu celulele vii.

Un om, în mod obișnuit, are 4 și jumătate până la 5 litri de sânge, în total. Hrana digerată trece în sânge și dacă individul se supra-alimentează, surplusul rămâne ca rămășiță vătămătoare. E adevărat că o parte se așează sub formă de grăsime, ca un fel de rezervă pentru utreburile ulterioare. Dar și rezerva aceasta este purtată de sânge. Pentru ca trupul să se mențină tânăr și viguros, este nevoie ca sângele să fie pur, să nu fie împiedecat în funcțiunile sale, de o cantitate prea mare de alimente, pe care nu are cum s'o întrebuințeze, fiindcă cele mai multe celule nu o primesc și să nu fie încărcat cu substanțe vătămătoare, care să se adauge încă, acelor pe care dânsul le aduce, la rinichi și la ficat, spre a fi eliminate.

De sigur că oricât ar fi sângele de curat, aceasta nu va împiedeca pe om să îmbătrânească, odată și odată. Bătrânețea și moartea sunt sorocite omului. Cumpărarea însă și mâncărurile

ușoare, adică atenția la cantitatea și calitatea alimentelor, va ușura sarcina sângelui și va ținea, cât mai îndelungată vreme, bătrânețea departe.

Știința a învățat toate acestea de curând; în timpurile trecute supra-alimentația era socotită dovadă de bogăție și astfel era la modă. Ospăturile romane țineau zile întregi, pentru ca oaspeții să poată consuma cantități enorme de alimente, pregătite cu tot felul de rafinerii, spre marea glorie a gazdei. Cei cari benchețuiau, recurgea adesea la practica degustătoare a vomitării, adică își goliau stomahul, cu ajutorul emeticilor (substanțe care produc vărsături). Se spune că Enric I al Angliei, regele Ioan, regele Filip al V-lea al Spaniei, și Enric al VIII-lea al Angliei, au murit cu toții, din pricina sau a cantităților prea mari de alimente, sau a indigestiei pe care și-au provocat-o. Nu este o sută de ani, de când cel mai important subiect de discuție și pentru caricaturişti erau banchețele, în care oamenii se supra-alimentau. Și oare la noi, astăzi chiar nu e obiceiul, la fiecare sărbătoare, ca omul să mănânce peste măsură de mult, să-și încarce stomahul și astfel să-și scurteze zilele?

Daniel Lambert, un om enorm de gras, care cântărea la sfârșitul vieții sale 360 de kgr., a murit în anul 1809, la vârsta de 30 de ani. Era nemângâiat că moare atât de tânăr și că nu va mai avea prilejul să mănânce. Istoria ne arată că oamenii grași n'au trăit mult și nici n'au fost fericiți pe câtă vreme cei cari au dus un regim rațional și-au păstrat și tinerețea și întreaga vigoare, până la o vârstă înaintată. Astfel una dintre cele mai de seamă frumuseți din istoria Franței, Ninon de L'Enclos, a murit în etate de 90 ani, în anul 1706 și de sigur că dacă și-a putut păstra farmecul frumuseții ei, până la adânci bătrânețe, se datorește aceasta, în mare parte, faptului căa ținut o dietă riguroasă. La vârsta de 50 de ani, această femeie era încă atât de frumoasă, încât unul dintre fiii săi s'a sinucis, pentru că nu putea să ia în căsătorie.

Nu există alți servitori mai supuși și mai îndurători decât diferitele părți ale organismului omenesc. Sângele, la fel cu toate organele trupului, se străduiește să-și îndeplinească datoria sa, în orice împrejurare. Dacă mâncăm prea mult el caută să circule mai repede spre ficat, ca să curețe din trup substanțele vătămătoare e lduce cu sine cantitatea prea mare de alimente, pe care deabia o mai poate căra și nu s'ă bătut, decât atunci când moartea îl scutește de orice sarcină.

În țara noastră, sătenii în special, se hrănesc prost. Alimentele pe care dânsii le mănâncă, dacă sunt în cantitate insuficientă sunt de calitate inferioară. Pe lângă aceasta, de câteva ori pe an, și cel puțin la Pașit și la Crăciun, țărani mănâncă prea mult, și-și îmbolnăvesc astfel organismul.

La oraș, majoritatea petrecerilor familiare se rezumă în supra-alimentație, care produce și bolile de zahăr și congestiile cerebrale și în general îmbătrânirea prematură.

Nutriți-vă rațional, dacă vreți să trăiți sănătoși și viguroși, până la o vârstă înaintată!

Alegerea în concursul fotogenic

Săptămâna trecută, în fața unei comisii, alecătuită din d-nii E. Pulca director al Poliției Cluj, Eugen Clonța inspector de Poliție, Iustin Ilieșu publicist, etc. a avut loc deschiderea urnei, în care s'au strâns voturile concursului de fotogenic. Au fost în total 37,554 voturi și au intrunit:

- No. 49. (Primer Marta — Cluj) 12,375 voturi (aleasă).
 No. 19. (D-na Gish Chiriceanu — Bugoni) 9097 voturi.
 No. 88. Hera — Chișinău 5203 voturi.
 No. 50. (D-na Elena P. Părgariu — Cluj) 2310 voturi.
 No. 46. Aurelia Moroianu — Brăila 1045 voturi.
 No. 42. T. A. Michelstein — Pitești, 748 voturi.
 No. 26. Emilia Rădulescu — Galați 682 voturi.
 No. 58. Elena Socec — București 583 voturi.
 No. 36. Elena Baciu — Timișoara 440 voturi.
 No. 38. Marioara Rădulescu — Pitești, 319 voturi.
 No. 48. Marriana — Cluj, 374 voturi.
 No. 34. Efrim Virginia — București, 341 voturi.
 No. 13. Tolly Ștefănescu — Tighina, 331 voturi.
 No. 20. Ludmina Didec — Chișinău, 209 voturi.
 No. 21. Constanța Gavrilescu — Tulcea, 264 voturi.
 No. 57. Rodica — Tecuci, 209 voturi.
 No. 73. Varvara Cazacioc — Podenii Noi, 341 voturi.
 No. 82. Zoe Stere Gheorghiu — Constanța-Andalchioi, 165 voturi.
 No. 86. Aurelia — Constanța-Caramurat, 143 voturi.
 No. 4. Jeanette Burileanu — Cetate, Jud. Dolj, 143 voturi.
 No. 30. Olga Kindl, Cernăuți, 132 voturi.
 No. 32. Elena Antonescu — București, 132 voturi.
 No. 35. Ella Melich — București, 132 voturi.
 No. 66. Antoinetta Nestor, 132 voturi.
 No. 2. Dorothy Anifée — Tighina, 99 voturi.
 No. 43. Nelly Bradu — Galați, 98 voturi.
 No. 75. Melania Holder — Abrud, 76 voturi.
 No. 52. Sabina Horovitz — Iași, 67 voturi.
 No. 16. E. Irimie — Fălcui, 65 voturi.
 No. 8. Maria Burileanu — Bocșa Montană, 78 voturi.
 No. 1. Margareta Ștefănescu (Jasminée Gretty) — Tighina, 65 voturi.
 No. 17. Margareta Apostol — Brăila, 55 voturi.
 No. 45. Mimi Tibani — Vaslui, 54 voturi.
 No. 7. Alexandrina Carp — Tulcea, 43 voturi.
 No. 23. Lilly Stătescu — București, 40 voturi.
 No. 27. Sofia, Zaharescu — Bacău, 38 voturi.
 No. 76. Consuella — Târgoviște, 35 voturi.
 No. 77. Louise Vermont — București, 34 voturi.
 No. 79. Livia Doană — Oradea-Mare, 75 voturi.
 No. 87. Maria Talioni — Chișinău, 33 voturi.
 No. 69. Rina Olteanu — Brăila, 30 voturi.
 No. 41. Tanți Rădulescu — Ploști, 28 voturi.
 No. 11. Florica Popescu — Târgu-Jiu, 20 voturi.
 No. 14. Moldoveanu Ninetta — Chișinău, 18 voturi.
 No. 60. Any Totoreanu — Arad, 18 voturi.
 No. 33. Fany Cogan — București, 18 voturi.
 No. 6. Lilliane Dimitriu — București, 16 voturi.
 No. 97. Stella Bulgăreanu — Pencu, 14 voturi.
 No. 3. Tanți Brătășanu — Chișinău, 12 voturi.
 No. 5. Valeria Shuppael — Constanța, 14 voturi.
 No. 10. D-na Gina Nardi — Târgu-Ocna, 12 voturi.
 No. 13. Mary Enghel — Pitești, 12 voturi.
 No. 15. Doina — Cluj, 11 voturi.
 No. 18. Jeni Janak — Iași, 14 voturi.
 No. 22. Beatrice Berlinblum — București, 24 voturi.
 No. 24. Lilly Kolonics — Cluj, 12 voturi.
 No. 28. Tili Grigorewna — Galați, 12 voturi.
 No. 44. Erna Stentzel — București, 12 voturi.

Restul concurenților au câpătat un număr mai mic de 10 voturi.

MARTA PRAMER
aleasa în concursul fotogenic
al „Realității Ilustrate”

Mguliți de succesul extraordinar, pe care l-a avut concursul nostru de fotogenic, vom observa totuși că, sistemul pe care l'am ales spre a hotărî pe cea mai fotogenică — dacă a fost întievr foarte democratic — n'at rezultatul real pe care-l aștam: foarte multe concurențele fost nedreptățite iar cititorii profitând de faptul că votul e secret și universal, au trimis fișe câte 2, 3, 10 și chiar 20 de voturi, pentru aceeași concurență. În felul acesta se explică acerea făcută, care — spiritul nostru obiectiv ne îndeamnă să cunoaștem — s'a bazat desigur mai mult pe simpatii personale și pe numărul de cunoștințe decât pe calități intrinsece concurenților. Din această pieriență vom trage foloase pentru viitor.

Domnișoara Marta Pramer, așam concursului nostru este prezentă în anul al treilea de medicină, la Universitatea din Cluj și se bucură de numeroase simpatii.

În momentul când tipărim acestea, dânsa n'a fost încă în cunoștință de rezultatul concursului. De sigur că va fi plăcut surprinsă, de darul de anul nou pe care-l primește.

TOTDEAUNA ACELAS

Profesorul se înapoiază cu soția lui dela concert și-i arată triumfător două umbrele pe care le adusesse cu grije ascunse sub palton:

„Ei, — spuse dânsul — cine este acum mai distrat dintre noi doi? Nu numai că mi-am adus umbrela mea, dar am adus-o și pe a ta, pe care altminteri ai fi uitat-o.”

Consternată, soția răspunde: „Dar bine dragă, dar nici nu am luat cu noi umbrele.”

FIINDCA A VĂZUT

„Nu vrei să-mi dai o sărutare?” întreabă dragălașa doamnă, pe ștregarul de 6 ani, din casa unde face o vizită.

„Nu, Doamnă!”

„Și de ce nu?”

„Am văzut ce ai făcut cu tata, ieri, când voia să vă dea o sărutare!”

AMINTIREA

„Aici în cutia asta păstrez încă o amintire dela prima mea soție!”

„În să vad! Cum un dintre rupt?”

„Nu unul scos!”

„Dar soții d-tale nu-i lipsește, după cât o știu, nici un dinte?”

„Nu, mie!”

Furnizorul curței regale române

Argintărie, Bijuterii fine
Obiecte de artă
Ceasornice de precizie

Nu cumpărați cadourile D-v., până ce n'ați vizitat mai întâi marele magazin

HENRY S. BRAUNFELD

Cluj, Piața Unirei Nr. 15.

Prețuri ieftine și fixe!

Telefon-Interurban 643.

Teatru · Muzică · Artă

Teatrul și Opera Română din Cluj au un nou Director general

D-l Prof. Nec. Bănescu face interesante declarații „Realității”

D. Profesor Universitar, N. Bănescu, noul director al celor două instituții clujene, Opera Română și Teatrul Național, mă primește amabil dar văd că-i vine greu să-și precizeze declarațiile pentru ziare, fiindcă nu-i sigur că va rămânea la acest post de grea răspundere. Și iată cum motivează rezerva d-sale:

Trebuie 10 milioane

— Mandatul meu nu-i definitiv. Nu știu ce-mi va da Domnul Ministru al Artelor. Deocamdată știu numai atât că situația e penibilă de

2) Lipsa unui repertoriu stabil. De fapt Teatrul de Vest nici n'a existat ca organizație constituită, cu bugetul lui, cu repertoriul lui, cu programul lui de activitate judicios întocmit. Totul a fost improvizat și de aceea a și costat atâtia bani. De pe urma așa zisului Teatrul de Vest, a avut de suferit și Teatrul Național din Cluj.

„Numai pentru Domni și Doamne” Neavând un repertoriu stabil, prima mea grijă a fost ca pentru o lună de zile să stabilesc repertoriul. Am exclus piesele de boulevard, pa-

Contra acapărării de roluri

În ce privește Opera trebuie la această instituție multă energie și aubritate, căci prea s'au deprins uni artiști cu hataruri, cu acapărări și confiscări de roluri. Unii au cântat de patru ori pe săptămână, alții s'au plimbat luni întregi fără să interpreteze un rol. Așa ceva eu nu nai pot tolera. Am cerut personalului meu administrativ să-mi întocmească un tablou de repartizări de rduri. Toate rolurile, de acum înainte trebuie dublate, triplate chiar, ca să nu ajungem în situația tristă când un cântăreț e răgușit și își trine un certificat medical, să nu mai ai pe altul cu care să-l înlocuiești și să fii silit atunci să trimeți publicul acasă?

Aceasi stare de lucru trebuie să înceteze. De aceea în hotărârile ce voi lua le acum înainte, mă voi consulta totdeauna cu acei cari au răspundea muzicală la Opera clujană, pentru a găsi soluțiunile cele mai bune mai echitabile pentru toți.

Dar în prima linie trebuie să scăpăm ambele instituții de greua situație financiară. Eu am renunțat la ri ce fel de salarii. Mă mulțumesc cu leafa mea de profesor universitar. Sunt gata să-mi sacrific ore mele de studii ca să ajut la refacerea acestor două instituții culturale ale Clujului. Dar aștept și eocursul altora. De nu, îmi voi depe mandatul, după anul nou.

Acesta sur declarațiile domnului profesor universitar Nicolae Bănescu. Vorbeș franc, nu-și face iluzii și spun lucrurile așa cum sunt.

Care este cauza din aceste triste constatări?

Că domnu mustru Lepedatu să nu-și închipuie d. Bănescu, colegul d-sale de Universitate, ori câtă bună voință și energie ar avea, ar putea să facă multă ispravă, dacă nu-i va punda dispoziție sumele necesare pentru scoate Teatrul și Opera din deficitul greu, din ultimele două stăni. Ce nu a dat d-lui Victor Eftimiu, va trebui să dea d-lui Bănescu și dacă nu-i va da nici d-lui Bănescu, care va demisiona, atunci, porii cine va aduce în locul d-sale, trebuie să-i dea bani, bani și iară bani.

Totă instituția importantă nu se salvează cu pnisiuni și nici cu concedierea unor părți a personalului artistic, tenic, etc.

Leonard Paukerow.

Debuturi și oaspeți noi la Opera română

Anna Rozsa în Traviata. — Demetrescu ca Valen în Faust. — Maria Snejina în Carmen, Samson și Dalila. — D-ra Aidenne d'Etolie (Anastasia Costopol) în Margareta.

Continuăm cu enumerarea debuturilor la Opera Română din Cluj, din ultimele zece zile:

D-ra Anna Rozsa, după o lungă absență, a revenit la Opera clujană. A studiat în străinătate, în Italia, și acum vedem că au avut dreptate acei cari spuneau, acum trei ani, că Anna Rozsa n'are voce de mezzo-soprană, ci de soprană lirică, — noi corectăm: soprană dramatică.

Am fi dorit să înceapă cu „Tosca”, căci n'are coloratura necesară pentru „Violetta”, totuși a apărut în „Traviata”. Făcând dar abstracție de această scădere, peste care a trecut biruitoare, d-ra Anna Rozsa a interpretat rolul Violettei cu un farmec de noutate, cu o nuanță de emoție stăpânită, care-i prinde foarte bine. Dar ceea ce a stărnit și mai mult aplauzele mulțimei de spectatori, e că noua primadonă, ni s'a prezentat ca o cântăreață formată, deplină, care a ieșit de mult din faza dibuirilor, e sigură și stăpână pe voce și pe jocul de scenă.

N'a mai fost un debut, ne-a cântat ca un oaspeț drag, cu bună reputație. Având ca partener pe un tenor de talia lui Raiceff, care știe să puie atâta patetism în glasul lui cald și vibrant, reprezentația aceasta a avut momente culminante sârbătorești.

În „Faust” am avut debutul baritonului H. Demetrescu. Și cântărețul acesta, ca și d-ra Anna Rozsa, nu e la începutul carierei sale, căci a cântat la București, și a studiat mulți ani la Milano. Este unul din cei mai buni elevi ai celebrei Teodorini. Publicul clujan a apreciat frumosul material vocal al baritonului Demetrescu, un glas bărbătesc de o amploare și o căldură dramatică. Numai jocul lui de scenă este prea sobru, am putea zice prea mărginit. Căci nu-i de ajuns să-și cânte o arie, și să se retragă apoi între figuranți. Cât timp e pe scenă, pe primul plan, el trebuie să arete că participă în permanentă la desfășurarea acțiunii, mai ales că-l vizează direct, de pildă, în actul al II-lea, cuvintele jignitoare spuse de Mefisto, despre sora lui, Margareta. În loc ca această provocare să-l transpuie într'o stare de iritare și indignare, care nu ține numai o clipită, simpaticul nostru bariton pune numai știuta întrebare lui Mefisto, și apoi parcă nu s'a întâmplat nimic, își caută un loc în mulțime.

Sunt omisiuni pe care trebuie să le pomenim, fiindcă „debutanții” nu sunt niciodată prea închipuți, căs „atotștiutori”, și primesc bucuroși îndrumările făcute cu sinceritate.

În Faust am făcut cunoștință și cu soprana lirică d-ra Aidenne d'Etolie (Anastasia Costopol), pe care direcția operii a anunțat-o ca o celebritate care a obținut strălucite succese în străinătate, (Austria, Anglia). În timpul reprezentației, n'am simțit nimic din această celebritate, afară de peruca celebră a reginei Carmen Sylva, de un blond de aur, pe care a purtat-o regina Elisabeta în tinerețea ei, când juca în tablouri alegorice ca „Loreley”, ce se dădeau la curtea regală, primită apoi ca dar de d-ra Costopol.

Vocea d-rei Costopol este mică, delicată, fără căldură și strălucire; dar cu multă muzicalitate însă cu puțin curaj în emisiune. Nu înțelegem apoi concepția d-rei d'Etolie, despre Margareta, că se trânteste, așa la pământ, înaintea lui Faust, în actul al doilea, când tocmai atunci ea trebuia să apară fecioară castă, care se va și stăpânească încă pomirile inimii.

Dirijorul d. Perlea a dat o nouă și prețioasă tălmăcire partituri la Gounod, numai că nu toți artiștii s'au putut acomoda noului text dat de D-sa.

D-na Maria Snejina în „Carmen” și „Dalila”

Doamna Maria Snejina, cunoscută mezo-soprană dela Opera din București, a fost o săptămână la Cluj și a cântat la Opera noastră în: „Carmen”, „Amneris” (Aida) și în „Samson și Dalila”.

Deși înainte de Crăciun, Opera este slab frecventată, totuși, ardelenii iubitori de muzică, văzând că d-na Snejina, cântă rolurile din repertoriul d-nei Lia Pop, au crezut că vor avea material de comparație în aceste trei seri. Dar s'au încredințat, că e greu să se facă comparație între aceste două cântărețe. Căci pe când vocea d-nei Lia Pop, e de contra-altă absolute, de o gravă grandoare, cu un colorit de mare preț, vocea d-nei Maria Snejina e de mezzo-soprană, cu multă flexibilitate, cu naturalitate în emisiune, de o frumusețe în mediu, dar nu tot așa și în registrul inferior, cum e cazul la d-na Lia Pop. În schimb d-na Maria Snejina e mult mai desghetată pe scenă, aduce o comoară în detaliile jocului de scenă, multă stilizare, multă armonie între cânt și gest.

În „Carmen” d-na Snejina, evită vulgarizarea rolului, deși a avut asemenea modele înfățișate de d-na Cezarskaja și d-ra Cristoforeanu. D-na Snejina nu vede în Carmen numai pe lucrătorea dela fabrica de tutun, numai femeia din popor, lacomă de plăceri și bani. Ea a aprofundat opera poetică a lui Prosper Merimé, și a aflat că pasionata Carmen nu-i femeia din vagonul de jos, ci dintr'un mediu mai cioplit, mai manierat, și grotescul trebuie evitat în atitudinea ei, ca și trivialul. Numai că d-na Snejina a avut unele momente de rezervă inexplicabilă, când se cerea mai multă căldură pățimășă în joc și cânt.

Remarcabilă e dicțiunea acestei cântărețe, care deși poloneză, știe să rotunjească fiecare cuvânt românesc, dându-i accetul exact.

În „Samson și Dalila” d-na Snejina a fost mai bine în scenele tandre, de hipocrită în cântare și seducțiune al lui Samson, de cât în momentele eroice.

D. Apostolescu, care a apărut pentru prima dată la Cluj în Samson, cu excepția unor note stridente, a fost excelent, și vocea lui generoasă a fost de o elocvență impresionantă în momentele patetice.

Leonard Paukerow.

Din pricina întârzierii trenurilor și dificultăților de transport, hârția specială, comandată de noi, n'a putut sosi la vreme, dela fabrică și astfel suntem nevoiți să apărem, numărul acesta, în format redus, fără rubricile obișnuite. Începând cu numărul viitor, revista „Realitatea Ilustrată”, va apărea în 24 de pagini, săptămânal, și va conținea tot materialul cerut de cititori, pe lângă cel obișnuit.

Bănescu Cluj

greu și pentru Teatrul Național și pentru Opera Română. Pe lângă deficitul mare care a rămas din stagiunea trecută, mai este noul deficit din stagiunea actuală, care se soldează cu 5 milioane, iar pentru noul an bugetar ne trebuie altele 5 milioane. Întrebarea este: poate Ministerul Artelor să ne dea 10 milioane?

Altfel e dezastru, și ca să scăpăm corabia de innec, ne trebuie ajutor grabnic și din partea Ministerului și din partea personalului artistic dela ambele instituții. Trebuie să muncim cu toții ca să aducem stări mai odonate la Teatrul și Operă.

Nu voi să aduc reproșuri nimăunii; dar realitatea trebuie s'o văd în ochi. Deocamdată voi să înlătur doar cauze ale tristei realități a teatrului clujan.

S'a sfârșit cu Teatrul de Vest

1) Improvizatul Teatrul de Vest.

risiene. Teatrul Național din Cluj, are o misiune educativă, trebuie să creeze o atmosferă morală. Nu putem pune pe afișele Teatrului Național piese: Numai pentru domni și doamne. Noi trebuie să ținem seamă că avem un numeros public de școlari. Ori repertoriul de până acum a fost în contrast cu concepțiile publicului ardelenesc.

Alte prejuri la Teatrul și Operă

A doua măsură ce am luat-o e că am pus capăt teatrului gratis. Cine vrea să se ducă la teatru să plătească. Primul lucru ce l'am făcut e că am afișat în fața Teatrului, că anuliez toate biletele de favoare. În schimb am redus prețurile de până acum, cari au fost prea ridicate. Nu suntem la București, unde e public flotant, și public cu parale care poate risca și pentru teatru. Trebuie să ținem seamă că publicul clujan este sărac.

Edilii americani

PENTRU că, în America părinții orașelor nu prea mai au cu ce se ocupa — acolo electricitatea funcționează totdeauna bine, pavagiile și drumurile sunt întreținute așa încât nu se strică nici automobilele nici trăsurile, când merg pe ele, aolo canalizarea nu se strică în fiecare zi, orașele au parcuri și sunt bine păzite, — edilii sunt obligați să nascociască tot soiul de planuri, pentru a câștiga merite pe tărâmul activității lor. Altminteri cetățenii nu-i mai aleg a doua oară.

Edilii din Pasadena (California), nemulumiți că cetățenii orașului erau urburați, în somnul lor, de zăcurișul cocoșilor matinali, s'au a-

dunat la sfat și au hotărât ca să oblige pe toți proprietarii de păsări sau să vândă în alte orașe sau să facă friptură, din toți cocoșii cari au trecut de vârsta de 4 luni. Dela

această vârstă în s, cocoșii devin gălăgoși și prin mra luată edilii grijuli sunt siguri cetățenii lor vor putea dormi liniște. Somn ușor!

DIN TOATĂ LUMEA

Regina Modei pe 1928, in Germania. D-ra Tutty Fertig cu cele trei printese ale sale.

D-ra Tutty Fertig zeia modei in Berlin a fost incoronată regină.

Intr-un orașel din comitatul Oxford s'a fript un bou intreg la frigare și s'a vândut apoi friptura în bucăți în scop de binefacere.

Fakirul To Cha, de 54 ani, a stat îngropat de viu 120 de ceasuri. Ilustrația noastră reprezintă groapa din Stuttgart unde a avut loc această experiență.

D-ra Loraine Hinsley și-a vândut urchea stângă pentru 400 mii lei ca să-și ajute rudele în nenorocire, unei americane bogate care și-a pierdut-o pe a ei într-un accident de automobil.

Anul nou în Anglia: cumpărători mici duc acasă vâsc și pin.

Olanda în timpul iernii. Patinaj pe Zuider-Zee.

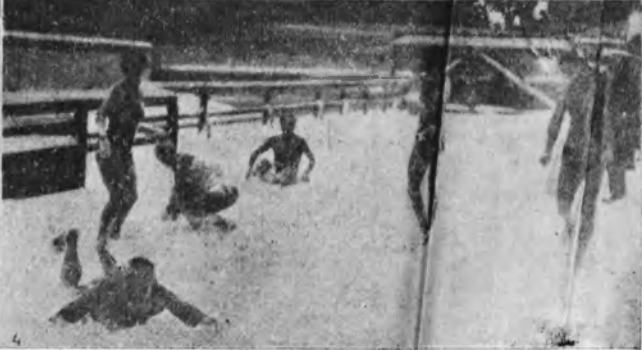
Măcelarul Mischkowsky din Fehring (Austria) a tăiat un porc îngrășat, de trei ani, care cântărea viu 450 kgr. și curățat 406

Profesorul Ludwig Quidde, Germania (la stânga) și Ferdinand Buisson Franța (la dreapta) au obținut premiul Nobel pentru pace pe anul 1927.

Patinaj pe acoperiș. Exemplul este dat de o clădire nouă din Olanda.

Spectacol interesant la Viena. Pe un ger de minus 7 grade, adepții ai sportului în frig, au înnotat în Dunăre și au făcut bae de zăpadă. 1. Un grup dintre cei 14 înnotători, printre care se găsește și d-rul în medicină Panesch, un bătrân de 63 ani intrând în apă. 2. D-ra Paula Bielik face primele mișcări de înot în apă. 3. Săleștii spectatoriilor li-e vai frig, pe cât se pare decât celor cari innoată. 4. Raia de zăpadă i libertate.

Alergări de iarnă. Pentru prima dată în Germania s'a înungrat o sesiune de alergări de iarnă. La 15 Ianuarie a avea loc o alergare în Olanda